

Dingjan Peuterdansonderwijs

FANTASIE IN BEWEGING

**Informatie - SBU
Praktijkopleiding
Peuterdans**

Informatie praktijkopleiding peuterdans

Inhoudelijk / Randvoorwaarden

Doelgroep

Pedagogische medewerkers in de kinderopvang, ouders, dans- en yogadocenten, leerkrachten en andere geïnteresseerden die aan de gevraagde voorkennis en niveau voldoen.

Maximaal aantal deelnemers

Er kunnen maximaal 4 personen aan de praktijkopleiding peuterdans deelnemen. De begeleiding is persoonlijk en veelal een op een. De lessen zijn praktijkgericht en vinden plaats in peutergroepen op kinderdagverblijven. Daar er max twee peuterdanslessen achtereen worden gegeven in een kinderdagverblijf, kunnen er per lesdag ook max twee deelnemers meedoen, zodat elk deelnemer een hele les per week kan geven in kader van de praktijkopleiding.

Minimaal aantal deelnemers

Er moet minimaal een deelnemer zijn voor start van de praktijkopleiding peuterdans.

Opbouw Opleiding

Opbouw/ omvang opleiding

De opleiding bestaat uit 14 tot 20 praktijkochtenden, afhankelijk van de opleidingsperiode, 4 of 6 maanden. Daarnaast zijn er 3 theoriedagen. Men is verplicht op alle lesdagen te komen.

De data en tijden voor de praktijklessen worden ruim van te voren bekend gemaakt en in een rooster aangeleverd. Er zijn op een praktijkochtend twee praktijklessen peuterdans van 45 min. De data voor de theoriedagen worden onderling afgesproken.

Men ontvangt een overzicht met de thuisopdrachten. De praktijkopleiding peuterdans wordt afgesloten met een theorie-examen en een diploma-uitreiking.

De schriftelijke eindtoets duurt 2,5 uur, en de diploma-uitreiking ongeveer 2 uur, mits deze plaats vindt.

Voorkennis/ vooropleiding en toelatingsvoorwaarden

- MBO3 / PM-3. MBO-4, GPM-4 of HBO is gewenst (inzichtelijk en leidinggevend vermogen).
- Introductiecursus peuterdans hebben gevolgd, bij voorkeur op maat en in het bezit zijn van een certificaat en het introductiecursusboek peuterdans.
- Affiniteit hebben met muziek, dans en beweging en met de doelgroep 2 tot 4 jarigen.
- Inzicht hebben in de leefwereld van kleine kinderen.
- Creatieve, open instelling zowel in gedachten als uitvoerend.
- Je volledig kunnen inleven in de wereld van het kleine kind en “rollen durven dansen”, geen schaamte hebben om van alles uit te beelden.
- Ervaring met groepen kleine kinderen is een pre.
- Kennis hebben van en open staan voor uiteenlopende muziek.
- Met muziek kunnen werken via de pc, mobiel, Ipad of Ipod middels Itunes of Spotify oid.
- Bereidheid tot het volgen van een lesmethode met de daarbij behorende regels.
- Heldere beheersing van de Nederlandse taal zowel mondeling als op schrift.
- In bezit zijn van een bruikbaar e-mailadres en goed kunnen werken met bijlagen en tekstverwerkingsprogramma's(Word).
- Men moet goed bereikbaar zijn. Dagelijks email-check en in bezit zijn van een mobiel/ WhatsApp.
- Kunnen werken met www.wetransfer.nl voor foto's en films.

Locatie / vorm

De opleiding wordt aangeboden vanuit Rotterdam via open inschrijvingen.

- Optie A - Start eind augustus en lopende tot en met half december. Duur ongeveer 4 maanden met 1 of 2 praktijklessen per week (afhankelijk van het aantal deelnemers), uitgezonderd de vakanties.
- Optie B – Start half januari en lopende tot en met eind juni/ begin juli. Duur ongeveer 6 maanden met 1 of 2 praktijklessen per week (afhankelijk van het aantal deelnemers), uitgezonderd de vakanties.

Studie belastinguren

Optie A- 4 maanden

Totaal 163 uur

Lessuren/Contacturen docent:

Totaal 73 uur

Daarvan zijn:

18,5 lessuren theorie

21 lessuren Praktijk

29 uur klassikale intervisie en supervisie

2,5 uur schriftelijke eindtoets

2 uur diploma uitreiking (diploma evt. opgestuurd)

Thuisopdrachten / voorbereiding lessen:**Totaal 90 uur**

Daarvan zijn:

60 uur 'theorie' en aanverwante zaken:

- Theorieopdrachten maken van 4 danslessen/ dansthema's
- Zelfstudie uit cursusboeken
- Zoeken, verzamelen en beluisteren van muziek, maken van muzieklijsten
- Leren stof schriftelijke eindtoets
- Reacties op opdrachten per mail

30 uur praktijk:

- Voorbereiden van danslessen voor de lesdagen
- Maken en uitzoeken bewegingen en attributen voor lesjes

Studie belastinguren***Optie B- 6 maanden******Totaal 210 uur*****Lessuren/Contacturen docent:****Totaal 90 uur**

Daarvan zijn:

18,5 lessuren theorie

30 lessuren Praktijk

37 uur klassikale intervisie en supervisie

2,5 uur schriftelijke eindtoets

2 uur diploma uitreiking (diploma evt. opgestuurd)

Thuisopdrachten / voorbereiding lessen:**Totaal 120 uur**

Daarvan zijn:

80 uur 'theorie' en aanverwante zaken:

- Theorieopdrachten maken van 6 danslessen/ dansthema's
- Zelfstudie uit lesboeken
- Zoeken, verzamelen en beluisteren van muziek, maken van muzieklijsten
- Leren stof schriftelijke eindtoets
- Reacties op opdrachten per mail

40 uur praktijk:

- Voorbereiden van dansles voor lesdagen/ praktijkdagen
- Maken en uitzoeken bewegingen en attributen voor lesjes

Werkvormen

Klassikaal 45%

Individueel 55%

Klassikaal

Alle lesdagen, praktijk en de theorie zijn klassikaal. Met 1 of 2 studenten geeft men wekelijks 2 peuterdanslessen afgesloten met intervisie en supervisie momenten.

Individueel/ Opdrachten

Thuisopdrachten worden via mail aangeleverd en persoonlijk beantwoord. De opdrachten worden praktisch uitgevoerd tijdens de lesdagen. Bij onvoldoende reactie en uitvoering dient men de opdracht te verbeteren en aan te vullen, overnieuw te maken en nogmaals aan te leveren. Voor elke opdracht staat een uiterste inleverdatum.

Onderdelen

Theorielessen	15%
Praktijklessen	55%
Intervisie	15%
Supervisie	15%

Globale Leerinhoud/ lesprogramma

Inhoud opleiding Dingjan Peuterdansonderwijs

In de praktijkopleiding peuterdans worden de deelnemers volgens de lesmethode van Yvonne Dingjan opgeleid tot peuterdansdocent in de kinderopvang. Zij leren dansles geven aan peuters, de doelgroep van 2 tot 4 jarigen. In de opleiding ligt de nadruk op het gebruik van fantasie in verhaalvorming en de fysieke uitvoering ervan. De keuze van muziek en attributen speelt een grote rol in het vervolmaken van de danslessen.

Doelstelling: de deelnemers zullen door middel van fantasievolle dansverhalen de peuters aan spreken in hun taal en beleveniswereld. Fantasie bevordert het associatieve denkvermogen, het denken in het algemeen, de taal....en de beweging. De ingang bij peuters zit in de beweging. De peuter zal zich erkend en aangesproken voelen waardoor hij/ zij met heel zijn wezen op kan gaan in beweging en muziekbeleving. Door de peuter uit te dagen op het motorische, emotionele en sociale vlak, wordt bijgedragen tot een evenwichtig en gezonde ontwikkeling van het jonge kind.

THEORIE en aanverwante zaken

- Introductie Dingjan Peuterdansonderwijs / lesmethode
- Fantasie aanboren, uitleg en gebruik van creatieve denkmethoden om tot fantasievolle dansverhalen te komen
- Fantasieopdrachten
- Gebruik van attributen, welke, wanneer, hoe en waarom
- Opbouw van een dansles; onderdelen, doel en beweging
- Noteren van een dansles; dansnotitie en muzieklijst
- Dynamiek van een dansles
- Aandachtspunten en voorwaarden voor een goede peuterdansles
- Wat is de rol van de pedagogische medewerkster in de les?
- Houding, stem, mimiek, inzet en durf
- Improvisatietalent ontwikkelen
- Ruimtegebruik
- Beeldende taal en rolwisseling, wanneer en hoe toe te passen in de les
- Muzieksoorten en techniek; afspeellijsten maken, gebruik van mobiel/ MP3 speler/ iPod/ laptop/ Spotify of andere muziekprogramma's
- Beluisteren van diverse muzieksoorten en volume. Wat is geschikt voor peuterdans. Hoe muziek en dansverhaal elkaar wederzijds kunnen beïnvloeden
- Bekijken van filmmateriaal van specifieke dansthema's (Sinterklaas/ kerst o.a.)
- Maken van totaal 4 tot 6 dansverhalen als thuisopdracht, bespreking en oefening verspreidt over de 14 tot 22 lesdagen
- Hoe omgaan met "problematische kinderen" in de les
- Inzicht in gedrag/ reacties van kinderen; hoe respectvol les te geven/ peuters te stimuleren en de peuter in zijn waarde te laten en in zijn eigen tempo de les te laten volgen

PRAKTIJK

- Bewegingsopdrachten op de verdiepingsdagen
- Omzetten van dansverhaal naar beweging
- Observeren en meedoen met trainer in peuterdanslessen, vervolgens ook zelf les geven
- Huiswerkopdrachten (lesjes maken) en uitvoeren op de lesdagen
- Fysiek oefenen van een dansles in de juiste lesvolgorde en tijd
- Organisatie uitvoering dansles / ruimte gebruik en dynamiek

WEKELIJKSE HUISWERKOPDRACHTEN

- Het maken van totaal 4 tot 6 dansthema's . Veelal hangen de thema's samen met de VVE thema's van het kinderdagverblijf waar de praktijkopleiding plaats vindt
- Lesboeken doornemen
- Verzamelen van muziek en attributen

Uitwerking leerinhoud

Aan de hand van de pedagogische thema's word de leerinhoud hier verder uitgewerkt.

Pedagogische thema's

De lesmethode in de praktijkopleiding vind nauw aansluiting met de volgende Pedagogische thema's, die verwoord zijn in het pedagogische kader. Zie boek Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar van Elly Singer en Loes Kleerekoper (2009)

- **Veiligheid en welbevinden**
- **Leren en ontwikkelen**
- **Zorg om ontwikkeling en gedrag**
- **Pedagogische doelen (competenties kinderen en waarde kinderopvang)**
- **Steunen en stimuleren van spel en activiteiten**
- **Omgaan met diversiteit**

PEDAGOGISCHE THEMA

Veiligheid en welbevinden

Goede en vertrouwde relaties tussen pedagogisch medewerker en kind, tussen pedagogisch medewerker en ouders en tussen kinderen onderling geven het kind een veilig gevoel. Vaste pedagogisch medewerkers die meedansen heeft een stimulerende uitwerking op kinderen in deelname en geeft veiligheid. Duidelijke grenzen en rituelen dragen daaraan bij, net als een veilige speelomgeving. In de Dingjan lesmethode heeft elke les een zelfde op- en afbouw, dit biedt herkenning en voelt veilig. Herhaling, rituelen en het uitwisselen van ervaringen en emoties, het verwerken van indrukken, krijgen bij de peuters ook de aandacht. Dit geeft erkenning aan een kind.

PEDAGOGISCHE THEMA

Leren en ontwikkelen

Spelen, kijken en imiteren, uitproberen en ontdekken: het zijn allemaal manieren voor een peuter om te leren. Peuterdans biedt hiervoor ruim de gelegenheid. De basis van bewegen is imitatie. Met imiteren geeft de peuter aan dat hij leert en snapt wat hij ziet en ervaart. Peuters imiteren de dansdocent, die in haar dansthema, situaties, gevoelens, woorden en begrippen op zodanige wijze uitbeeldt dat ze aansluiten op de beleveniswereld van de peuter. Door herhaling van de woorden, bewegingen en de lessen zelf, worden de peuters aangesproken op het zich herinneren. Hoe meer ze zelf kunnen, hoe serieuzer de docent ze neemt, hoe meer zelfvertrouwen de peuter hier uit haalt, wat bevorderlijk is voor het leerproces. Pedagogisch medewerkers hebben de verantwoordelijke rol daarbij te helpen, woorden te geven aan ervaringen en te variëren in spelvormen.

PEDAGOGISCHE THEMA

Zorg om ontwikkeling en gedrag

Niet alle kinderen doen meteen even vrolijk mee aan een peuterdansles. Aan het gedrag, reactie en deelname valt veel af te lezen. Soms is er duidelijk sprake van een afwijkend gedrag. Het is van groot belang juist deze kinderen in hun eigen tempo en kunnen deel te laten nemen aan de les. Natuurlijk worden ze wel gestimuleerd om mee te doen maar op een aangepaste manier volgens de Dingjan Lesmethode; met fantasie, dus op niveau van de peuter en respect. Het is van essentieel belang dat zowel de dansdocente als de pedagogisch medewerkers daar adequaat mee kunnen omgaan. Zie verder onder het pedagogisch thema Omgaan met Diversiteit.

PEDAGOGISCHE THEMA

Pedagogische doelen (competenties van kinderen en waarde kinderopvang)

Kindercentra zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van belangrijke competenties, zowel waar het gaat om kennis en vaardigheden, als op het gebied van emoties en sociale omgang. In de Dingjan Peuterdans lesmethode komen al deze punten aanbod.

Kennis: ze leren nieuwe woorden en dit ook in samenhang. De samenhang zorgt voor *inzicht* in nieuwe situaties die worden na gespeeld in de dansthema's. Door de herhaling gaan ze dingen onthouden en ontstaat kennis.

Vaardigheden: door het dansante karakter van een peuterdansles, leren ze nieuwe bewegingen en worden ze lichamelijk uitgedaagd.

Sociale omgang: ze dansen samen in een groep, ze leren rekening met elkaar te houden.

Emoties: emotioneel kunnen kinderen zich heerlijk in de dansles uiten vooral ook omdat de taal op die leeftijd nog te kort schiet.

De volgende competenties komen aanbod in peuterdans:

Emotionele competenties. IK MAG ER ZIJN.

Sociale competenties. WIJ DOEN HET SAMEN.

Motorische en zintuiglijke competenties. IK KAN HET ZELF, HET LUKT ME.

Cognitieve competenties. IK VOEL, DENK EN ONTDEK

Taal en communicatieve competenties. LUISTER, IK KAN HET ZELF ZEGGEN.

Morele competenties. KIJK, IK BEN EEN LIEF EN GOED KIND.

Expressieve en beeldende competenties. IK KAN DANSEN, ZINGEN EN IETS MAKEN.

Hieruit ontstaat zelfvertrouwen.

PEDAGOGISCHE THEMA

Steunen en stimuleren van spel en activiteiten

Iedere situatie is voor (jonge) kinderen een leersituatie, zo ook een peuterdansles. De dansdocente en de pedagogisch medewerkers kunnen het leren stimuleren door aan te sluiten bij spontaan spel, leeransen te grijpen en te creëren. Door een ruimte binnen een kinderdagverblijf in te richten voor peuterdans schep je de gelegenheid, een kans waarbinnen peuters kunnen spelen en leren.

Peuterdans is kijken, imiteren, herhalen, ontdekken en uitproberen.

Het doel is om bij de peuters reacties te ontlokken in woorden, gebaren, bewegingen en spel. Een peuterdansles is dan ook dynamisch van opbouw: actie en expressie worden afgewisseld met rust en reflectiemomenten. Zowel sociaal als individueel wordt de peuter gestimuleerd in peuterdans. Het is een groepsgebeuren maar hij kan in eigen tempo deelnemen.

PEDAGOGISCHE THEMA

Omgaan met diversiteit

Individuele verschillen tussen de peuters zijn vaak groot en mogen bestaan. In de les wordt rekening gehouden met de verschillen tussen jongens en meisjes, culturele verschillen, en kinderen met een beperking. Angstige, huilende, verlegen en juist drukke kinderen, allemaal krijgen ze een plekje binnen de les. Iedereen mag in zijn eigen tempo wennen aan de peuterdansles. De peuter mag de tijd nemen zijn lijf te ontdekken en te voelen. De dansdocente en de pedagogisch medewerkers hebben respect voor verschillen tussen mensen. Ze leren kinderen positief om te gaan met verschillen in leeftijd, sekse en sociaal-culturele achtergrond.

Beoordeling

De beoordeling gaat over de volgende punten;

1. Fantasiegebruik (2x)
2. Muziekgebruik
3. Attributen
4. Notitie peuterdansles
5. Praktijk (2x)
6. Motivatie/ werkhouding
7. Schriftelijke eindtoets

Punt 1 t/m 6 worden per gemaakt thema getoetst, gedurende de gehele opleiding. Totaal worden er 4 tot 6 thema's gemaakt. Het gemiddelde komt op de eindlijst.

Punt 5 Is de gemiddelde uitslag van alle praktijklessen.

Punt 6 Motivatie/ werkhouding hangt samen met het op tijd inleveren van opdrachten, inzet in de les zelf, en de totale motivatie voor de opleiding.

Punt 7 spreekt voor zich.

Totaal zijn er 7 items waarover beoordeeld wordt, waarvan er 2 punten dubbel tellen, namelijk Fantasiegebruik (1) en de Praktijk (5). Deze wegen zwaarder. Het totaal aantal punten over deze 7 items worden opgeteld. Het eindtotaal word dan door 7 gedeeld, en dit gemiddelde moet boven een 5,5 uitkomen, wilt men geslaagd zijn.

Diploma

Bij voldoende resultaat ontvangt de deelnemer een diploma van Dingjan Peuterdansonderwijs.

Herkansing

Herkansing gebeurt voortdurend met opdrachten tijdens de opleiding d.m.v. reactie op het geleverde werk. Er is echter een grens aan verbetering van opdrachten. Men kan tot 3 keer toe wijzigingen en verbeteringen aan brengen. Daarna wordt de opdracht/ les beoordeeld op bovenstaande punten.

Tijdens de praktijkopleiding peuterdans wordt al snel duidelijk of iemand geschikt is voor peuterdans-docentschap. In geval van onvoldoende resultaat na herhaaldelijke begeleiding, gesprekken en herkansing, wordt geadviseerd de opleiding te staken. De begeleiding kost namelijk erg veel tijd, is namelijk veelal 1 op 1, en als dit niet voldoende resultaat oplevert is dit zonde van de tijd van de begeleiders.

Uit de schriftelijke eindtoets moet blijken of de kennis juist is opgenomen.

Hiervoor krijgt men geen herkansing of er moet een gegronde reden zijn voor het slechte eindresultaat. Men heeft voldoende de tijd gehad om de kennis in zich op te nemen.

Iemand kan uiteindelijk zakken met een totaal aan onvoldoende eindresultaat (zie berekening bij beoordeling) en de praktijkopleiding eventueel opnieuw doen. Echter zal dit vaak geen verrassing zijn en heeft de kandidaat laten zien dat hij/ zij niet genoeg kwaliteit, inzet, talent of inzicht in huis heeft om peuterdansdocent te worden en heeft het nogmaals volgen van de opleiding weinig zin.

Alleen in geval van bijzondere omstandigheden, als ziekte of ongeval kan men bepaalde gedeelten van de praktijkopleiding opnieuw doen. Op wat voor manier en of dit wel al dan niet financiële gevolgen heeft, gaat in overleg.